

Godina XII
Utorak, 19. augusta/kolovoza 2008. godine

Broj/Broj
67

Godina XII
Utorak, 19. avgusta 2008. godine

Na osnovu člana 4. i 12, stav (1), tačka 10. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04 i 45/06), člana 16. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), člana 120., 137. stav (3) i 161. stav (1) Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik BiH", broj 36/08), Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, u saradnji sa Ministarstvom civilnih poslova Bosne i Hercegovine i Ministarstvom sigurnosti Bosne i Hercegovine, donosi

PRAVILNIK

O NAČINU OSTVARIVANJA PRAVA NA OBRAZOVANJE OSOBA KOJIMA JE PRIZNATA MEĐUNARODNA ZAŠTITA U BOSNI I HERCEGOVINI

I. OPĆA PRAVILA

Član 1. (Predmet Pravilnika)

Ovim Pravilnikom propisuju se nadležni organi, osnovni principi i posebni uslovi kojima se rukovode nadležni organi u postupku ostvarivanja prava na pristup obrazovnom sistemu u Bosni i Hercegovini osoba kojima je priznata međunarodna zaštita u Bosni i Hercegovini, uslovi i način na koji se pristupa obrazovnom sistemu u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH), kao i priznavanje nivoa obrazovanja stečenog u zemlji porijekla ili zemlji prethodnog boravka.

Član 2. (Nadležni organi za provođenje Pravilnika)

Za provođenje ovog Pravilnika nadležne su javne obrazovne institucije BiH, Republike Srpske, kantona u Federaciji BiH i Brčko Distrikta BiH, kao i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH (u daljnjem tekstu: MLJPI), Ministarstvo sigurnosti BiH (u daljnjem tekstu: MS) i Ministarstvo civilnih poslova BiH (u daljnjem tekstu: MCP).

Član 3. (Nivoi obrazovanja)

Osobama sa međunarodnom zaštitom, pod istim uslovima kao i državljanima BiH, osiguravaju se sljedeći nivoi obrazovanja: predškolsko, osnovno, srednje i visoko obrazovanje.

Član 4. (Osobe koje ostvaruju pravo na obrazovanje)

(1) Osobe koje ostvaruju prava propisana ovim Pravilnikom, pod uslovima predviđenim domaćim zakonodavstvom i međunarodnim instrumentima koji se primjenjuju u BiH u ovoj oblasti, su:

a) Osobe kojima je priznat izbjeglički status pravosnažnom odlukom MS, a na osnovu člana 116. tačka a) Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu (u daljnjem tekstu: Zakon),

b) Osobe kojima je priznat status supsidijarne zaštite pravosnažnom odlukom MS, a na osnovu člana 116. tačka b) Zakona,

c) Osobe kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite na osnovu člana 156. Zakona.

(2) (U slučaju spajanja porodice, na osnovu člana 120. stav (3) Zakona, članovi porodice osoba iz stava (1), tačke a) i c) ovog člana, uživaju ista prava kao i osobe iz člana 116. tačka a) Zakona, u pogledu ostvarivanja prava na obrazovanje.

Član 5. (Identifikacioni dokumenti)

(1) Osobe iz člana 4. stav (1), tačka a) i c) ovog Pravilnika dokazuju svoj identitet i status važećim izbjegličkim kartonom.

(2) Osobe kojima je priznat status supsidijarne zaštite dokazuju svoj identitet i status validnim identifikacionim dokumentom izdatim u skladu sa članom 121. stav (1) Zakona ili validnim putnim dokumentom.

II. NAČIN, POSTUPAK I USLOVI OSTVARIVANJA PRAVA NA PREDŠKOLSKO I OSNOVNO OBRAZOVANJE

Član 6. (Način ostvarivanja prava na predškolsko obrazovanje)

(1) Maloljetne osobe iz člana 4. stav (1), tačke a), b) i c), kao i stav (2) člana 4. ovog Pravilnika, ostvaruju pravo na predškolsko obrazovanje u skladu sa važećim zakonodavstvom o predškolskom obrazovanju u BiH.

(2) Prilikom upisa u predškolske institucije, maloljetne osobe, odnosno njihovi zakonski staratelji, dužni su predložiti one dokumente koji su neophodni za upis u ovu instituciju.

(3) Ukoliko maloljetne osobe, odnosno njihovi zakonski staratelji, nisu u mogućnosti pribaviti rodni list za upis u predškolsku instituciju, nadležne predškolske institucije će izvršiti upis maloljetne osobe na osnovu dokumenta iz člana 5. ovog Pravilnika.

(4) Prilikom pohađanja predškolskog obrazovanja maloljetnih osoba iz stava (1) ovog člana, nadležne predškolske institucije dužne su sa ovim osobama, u pogledu prava i obaveza, postupati kao i sa državljanima BiH.

Član 7. (Način ostvarivanja prava na osnovno obrazovanje)

(1) Maloljetnim osobama iz člana 4. ovog Pravilnika osigurava se pravo na osnovno obrazovanje i isto je obavezno u skladu sa važećim zakonodavstvom o osnovnom obrazovanju u BiH.

(2) Prilikom upisa u instituciju osnovnog obrazovanja, maloljetne osobe, odnosno njihovi zakonski staratelji, dužni su predložiti propisane dokumente.

(3) Ukoliko maloljetne osobe, odnosno njihovi zakonski staratelji, nisu u mogućnosti pribaviti rodni list za upis u prvi razred osnovnog obrazovanja, nadležne školske institucije će izvršiti upis maloljetne osobe na osnovu dokumenata iz člana 5. ovog Pravilnika.

Član 8.

(Upis u niže i više razrede osnovne škole)

Ukoliko se maloljetne osobe iz člana 4. ovog Pravilnika upisuju u neki od nižih ili viših razreda osnovnog obrazovanja, izuzev upisa u prvi razred osnovne škole, i prilikom upisa u iste nisu u mogućnosti dokazati stepen prethodno završenog obrazovanja u skladu sa važećim zakonodavstvom koje uređuje ovu oblast u BiH, u tom slučaju nadležni organi za provođenje ovog Pravilnika utvrdit će nivo znanja ovih osoba na osnovu kojeg će biti upisani u jedan od nižih ili viših razreda osnovne škole.

Član 9.

(Postupak provjere stečenog znanja)

Po prijemu zahtjeva za upis u jedan od nižih ili viših razreda osnovne škole maloljetnih osoba, ili njihovih zakonskih staratelja, nadležni organi za provođenje ovog Pravilnika, odmah po prijemu zahtjeva za upis, a najkasnije u roku od 15 dana, sačinjit će komisiju koja će biti ovlaštena da ispita nivo prethodno stečenog znanja.

Član 10.

(Komisija za provjeru prethodno stečenog znanja)

(1) Komisiju za provjeru prethodno stečenog znanja (u daljnjem tekstu: komisija) formirat će nadležno ministarstvo Republike Srpske, kantonalna ministarstva u Federaciji BiH ili nadležno odjeljenje za obrazovanje u Vladi Brčko Distrikta BiH, zavisno od mjesta u kojem se nalazi osnovna škola u kojoj je maloljetna osoba, ili njen zakonski zastupnik, podnio zahtjev za upis.

(2) Komisija se sastoji od tri (3) člana: predstavnik nadležnog ministarstva Republike Srpske, kantonalnih ministarstva u Federaciji BiH ili odjeljenja za obrazovanje u Vladi Brčko Distrikta BiH, pedagog ili psiholog zaposlen u osnovnoj školi i nastavnik odjeljenjske nastave.

Član 11.

(Postupanje komisije)

(1) Postupak provjere stečenog znanja u zemlji porijekla ili zemlji prethodnog boravka osoba iz člana 4. ovog Pravilnika izvršit će se na usmenom i pismenom dijelu ispita.

(2) Pismeni dio ispita je test kojeg je sačinio nastavnik odjeljenjske nastave u saradnji sa nastavnicima odjeljenjskog vijeća zavisno od razreda za koji se vrši provjera stečenog znanja.

(3) Usmeni dio ispita obavlja se uz prisustvo pedagoga ili psihologa koji ocjenjuje sposobnost učenika.

Član 12.

(Izdavanje odgovarajućih javnih isprava)

(1) Nakon provedenog postupka provjere stečenog znanja, komisija ocjenjuje maloljetnu osobu.

(2) Ocjenu komisije verificira nastavničko vijeće škole u kojoj se provodi postupak provjere stečenog znanja.

(3) Ocjenu koju je verificiralo nastavničko vijeće upisuje u matičnu knjigu ovlaštena osoba u školi u kojoj se provodi postupak provjere stečenog znanja.

(4) Direktor škole ili druga ovlaštena osoba maloljetnoj osobi, ili njenom zakonskom zastupniku, izdaje odgovarajuću javnu školsku ispravu (đačku knjižicu, uvjerenje ili svjedodžbu).

(5) Izdata javna školska isprava koristi se kao validan dokument za nastavak daljnjeg školovanja u BiH.

Član 13.
(Prigovor na ocjenu o stečenom znanju)

Maloljetna osoba, ili njen zakonski zastupnik, ima pravo prigovora na ocjenu komisije o stečenom znanju pod istim uslovima kao i državljani BiH.

Član 14.
(Naknade za rad u komisiji)

(1) Naknade za rad u komisiji koja ispituje nivo stečenog znanja maloljetnih osoba utvrđuju nadležno ministarstvo u Republici Srpskoj, kantonalna ministarstva u Federaciji BiH ili nadležno odjeljenje za obrazovanje u Vladi Brčko Distrikta BiH.

(2) Odluku o naknadama komisije donose nadležna tijela iz stava (1) ovog člana Pravilnika uz prethodno pribavljenu saglasnost MLJPI u skladu sa članom 39. ovog Pravilnika.

Član 15.
(Osiguranje uslova za praćenje ispita)

(1) Za maloljetne osobe koje se ne služe jednim od jezika konstitutivnih naroda u BiH, prilikom polaganja ispita o stepenu stečenog znanja, MLJPI osigurava prevodioca jezika kojim se služi maloljetna osoba.

(2) Prevodilac je osoba koja je pratila intervju prilikom provođenja postupka za azil, a ista se osigurava putem MS.

(3) Prevodilac može biti i druga kvalificirana osoba, a koju određuje MLJPI.

Član 16.
(Dopunska nastava)

(1) Osobe iz člana 4. ovog Pravilnika pohađaju dopunsku nastavu koja se izvodi u okviru redovnog plana i programa osnovnog obrazovanja pod istim uslovima kao i djeca državljani BiH.

(2) Osim dopunske nastave, propisane stavom (1) ovog člana, za učenike osnovne škole iz člana 4. ovog Pravilnika, koji imaju poteškoće u savladavanju nastavnog plana i programa, a korisnici su Izbjegličko-prihvatnog centra u BiH u nadležnosti MLJPI, unutar tog centra osigurava se dopunska nastava.

(3) Dopunsku nastavu izvode stručno osposobljene osobe za rad sa djecom.

III. NAČIN, POSTUPAK I USLOVI OSTVARIVANJA PRAVA NA SREDNJE OBRAZOVANJE

Član 17.
(Način ostvarivanja prava na srednje obrazovanje)

(1) Osobama iz člana 4. ovog Pravilnika osigurava se pravo na konkurisanje za upis u ustanove srednjeg obrazovanja u BiH u skladu sa važećim zakonodavstvom o srednjem obrazovanju u BiH.

(2) Prilikom upisa u instituciju srednjeg obrazovanja, osobe iz stava (1) ovog člana, odnosno njihovi zakonski staratelji, dužni su predložiti propisane dokumente.

(3) Ukoliko osobe iz stava (1) ovog člana, odnosno njihovi zakonski staratelji, nisu u mogućnosti pribaviti rodni list za upis u srednju školu, nadležne srednjoškolske institucije vrše upis osobe na osnovu dokumenata iz člana 5. ovog Pravilnika, koji zamjenjuju rodni list.

Član 18.
(Upis u razrede srednje škole)

Ukoliko se osobe iz člana 17. ovog Pravilnika upisuju u srednju školu i prilikom upisa nisu u mogućnosti dokazati stepen prethodno završenog obrazovanja u skladu sa važećim zakonodavstvom koje uređuje ovu oblast u BiH, u tom slučaju nadležni organi za provođenje ovog Pravilnika utvrđuju nivo znanja ovih osoba, da bi se odredilo u koji se razred srednje škole osoba upisuje.

Član 19.
(Postupak provjere stečenog znanja)

Po prijemu zahtjeva za upis u jedan od razreda srednje škole osobe iz člana 17. ovog Pravilnika, ili njihovih zakonskih staratelja, nadležni organi za provođenje ovog Pravilnika, odmah po prijemu zahtjeva za upis, a najkasnije u roku od 15 dana, sačinjavaju komisiju koja je ovlaštena da ispita nivo prethodno stečenog znanja.

Član 20.
(Komisija za provjeru prethodno stečenog znanja)

- (1) Komisiju za provjeru prethodno stečenog znanja (u daljnjem tekstu: komisija) formira nadležno ministarstvo Republike Srpske, kantonalna ministarstva u Federaciji BiH ili nadležno odjeljenje za obrazovanje u Vladi Brčko Distrikta BiH, zavisno od mjesta u kojem se nalazi srednja škola u kojoj je osoba iz člana 17. ovog Pravilnika, ili njen zakonski zastupnik, podnijela zahtjev za upis.
- (2) Članove komisije čine tri (3) člana: predstavnik nadležnog entitetskog ministarstva Republike Srpske, kantonalnih ministarstva u Federaciji BiH ili nadležnog odjeljenja za obrazovanje u Vladi Brčko Distrikta BiH, pedagog ili psiholog zaposlen u srednjoj školi i profesor-razrednik.

Član 21.
(Postupanje komisije)

- (1) Postupak provjere stečenog znanja u zemlji porijekla ili zemlji prethodnog boravka osoba iz člana 17. ovog Pravilnika vrši se na usmenom i pismenom dijelu ispita.
- (2) Pismeni dio ispita je test kojeg je sačinio profesor-razrednik u saradnji sa nastavnicima odjeljenjskog vijeća zavisno od razreda za koji se vrši provjera stečenog znanja.
- (3) Usmeni dio ispita obavlja se uz prisustvo pedagoga ili psihologa koji ocjenjuje sposobnost učenika.

Član 22.
(Izdavanje odgovarajućih javnih isprava)

- (1) Nakon provedenog postupka provjere stečenog znanja, komisija ocjenjuje maloljetnu osobu.
- (2) Ocjenu komisije verificira nastavničko vijeće škole u kojoj se provodi postupak provjere stečenog znanja.
- (3) Ocjenu koju je verificiralo nastavničko vijeće upisuje u matičnu knjigu ovlaštena osoba u školi u kojoj se provodi postupak provjere stečenog znanja.
- (4) Direktor škole ili druga ovlaštena osoba maloljetnoj osobi, ili njenom zakonskom zastupniku, izdaje odgovarajuću javnu školsku ispravu (đačku knjižicu, uvjerenje ili svjedodžbu).
- (5) Izdata javna školska isprava koristi se kao validan dokument za nastavak daljnjeg školovanja u BiH.

Član 23.
(Prigovor na ocjenu o stečenom znanju)

Maloljetna osoba, ili njen zakonski zastupnik, ima pravo prigovora na ocjenu komisije o stečenom znanju pod istim uslovima kao i državljani BiH.

Član 24.
(Naknade za rad u komisiji)

(1) Naknade za rad u komisiji koja ispituje nivo stečenog znanja maloljetnih osoba utvrđuju nadležno ministarstvo u Republici Srpskoj, kantonalna ministarstva u Federaciji BiH ili nadležno odjeljenje za obrazovanje u Vladi Brčko Distrikta BiH.

(2) Odluku o naknadama komisije donose nadležna tijela iz stava (1) ovog člana Pravilnika uz prethodno pribavljenu saglasnost MLJPI u skladu sa članom 39. ovog Pravilnika.

Član 25.
(Osiguranje uslova za praćenje ispita)

(1) Osobama iz člana 17. ovog Pravilnika, koje se ne služe jednim od jezika konstitutivnih naroda u BiH, prilikom polaganja ispita o nivou stečenih znanja, MLJPI osigurava prevodioca jezika kojim se služi maloljetna osoba.

(2) Prevodilac je osoba koja je pratila intervju prilikom provođenja postupka za azil, a ista se osigurava putem MS.

(3) Prevodilac može biti i druga kvalificirana osoba, koju određuje MLJPI.

IV. DJECA SA POSEBNIM POTREBAMA

Član 26.
(Pravo na obrazovanje djece sa posebnim potrebama)

(1) Djeca i mladi sa posebnim potrebama iz člana 4. ovog Pravilnika ostvaruju pravo na obrazovanje u skladu sa važećim zakonodavstvom BiH, entiteta, kantona i Brčko Distrikta BiH.

(2) Djeca i mladi sa posebnim obrazovnim potrebama iz člana 4. ovog Pravilnika stiču obrazovanje u redovnim školama prema programu prilagođenom njihovim mogućnostima i sposobnostima, uz obavezno određivanje programa od strane stručnjaka za inkluziju.

(3) Prilikom utvrđivanja sposobnosti djece sa posebnim potrebama, prevodioca osigurava MLJPI. Prevodilac je osoba koja je pratila intervju prilikom provođenja postupka za azil, a koju osigurava MS.

(4) Prevodilac može biti i druga kvalificirana osoba, koju određuje MLJPI.

Član 27.
(Način izvođenja nastave)

Djeca i mladi sa ozbiljnim smetnjama iz člana 4. ovog Pravilnika mogu se, djelimično ili u cijelosti, obrazovati u posebnim odgojno-obrazovnim ustanovama u slučaju kada je nemoguće pružiti obrazovanje u redovnim školama.

V. PRIJEVOZ UČENIKA, OSIGURANJE UDŽBENIKA I OSIGURANJE UŽINE TOKOM NASTAVE

Član 28.

(Pomoć učenicima u Izbjegličko-prihvatnom centru)

- (1) Za učenike osnovne i srednje škole iz člana 4. ovog Pravilnika, koji su slabog imovinskog stanja, a korisnici su Izbjegličko-prihvatnog centra u BiH u nadležnosti MLJPI, osigurava se prijevoz do škole, besplatni udžbenici i užina.
- (2) Za djecu iz stava (1) ovog člana, pod istim uslovima kao i za ostalu djecu državljanke BiH koji pohađaju istu školu, ukoliko se škola nalazi na udaljenosti više od 2 km od Izbjegličko-prihvatnog centra, po potrebi, prijevoz organizira MLJPI.

Član 29.

(Pomoć učenicima u privatnom smještaju)

- (1) Prijevoz do škole, besplatni udžbenici i užina osigurava se učenicima osnovne i srednje škole iz člana 4. Pravilnika koji borave izvan Izbjegličko-prihvatnog centra u nadležnosti MLJPI, a koji su slabog imovinskog stanja.
- (2) Za učenike iz stava (1) ovog člana, pod istim uslovima kao i za ostale učenike koji su državljani BiH i koji pohađaju istu školu, ukoliko se škola nalazi na udaljenosti više od 2 km od mjesta stanovanja i ukoliko postoji javni prijevoz od mjesta stanovanja do škole i obrnuto, po potrebi, prijevoz osigurava MLJPI.

Član 30.

(Odluka o pružanju pomoći učenicima)

Odluku o korištenju beneficija iz člana 28. i člana 29. ovog Pravilnika donosi MLJPI, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležne škole i nadležnog centra za socijalni rad.

VI. POLAGANJE OSNOVNE I SREDNJE ŠKOLE ODRASLIH OSOBA

Član 31.

(Obrazovanje odraslih osoba)

Odrasle osobe iz člana 4. ovog Pravilnika imaju pravo na vanredno polaganje razreda osnovne i srednje škole u skladu sa važećim zakonodavstvom u BiH pod istim uslovima kao i državljani BiH.

Član 32.

(Kvalifikacija i dokvalifikacija odraslih osoba)

Odrasle osobe iz člana 4. ovog Pravilnika imaju pravo na kvalifikaciju i dokvalifikaciju stečenog znanja u skladu sa važećim zakonodavstvom u BiH pod istim uslovima kao i državljani BiH.

VII. VISOKO OBRAZOVANJE I PRIZNAVANJE DIPLOMA

Član 33.

(Pravo na visoko obrazovanje)

Osobe iz člana 4. ovog Pravilnika imaju pravo na visoko obrazovanje u BiH pod istim uslovima kao i državljani BiH u skladu sa važećim zakonodavstvom koje uređuje ovu oblast u BiH.

Član 34.

(Priznavanje diploma)

Priznavanja diploma o stečenom znanju u zemlji porijekla ili zemlji prethodnog boravka osoba iz člana 4. ovog Pravilnika vrši se na način i pod uslovima propisanim za državljane BiH.

VIII. UČENJE JEZIKA

Član 35. (Kurs jezika)

- (1) Osobama iz člana 4. ovog Pravilnika po potrebi će se osigurati uslovi za učenje jednog od jezika konstitutivnih naroda u BiH.
- (2) Odluku o potrebi za učenjem jednog od jezika konstitutivnih naroda u BiH, u saradnji sa obrazovnom institucijom, donosi MLJPI.

Član 36. (Organiziranje učenja jezika)

MLJPI može organizirati kurseve za učenje jezika konstitutivnih naroda u BiH u saradnji sa ustanovama registriranim za tu namjenu ili nevladinim organizacijama koje zapošljavaju kadar kvalificiran za sticanje ove vrste obrazovanja. Također, MLJPI može zaključiti ugovor o djelu sa kvalificiranim osobama koje kurseve jezika mogu držati u Izbjegličko-prihvatnom centru u nadležnosti MLJPI.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37. (Zaštita podataka)

- (1) Na podatke koji se odnose na osobe iz člana 4. ovog Pravilnika primjenjuju se propisi o zaštiti ličnih podataka koji se odnose i na državljane BiH.
- (2) U odnosu na zemlju porijekla osoba iz člana 4. ovog Pravilnika, sve informacije i podaci smatraju se povjerljivim i mogu biti dostavljeni zemlji porijekla samo nakon što se prethodno pribavi mišljenje MLJPI i pismena saglasnost osobe, ili njenog zakonskog zastupnika, na koju se taj podatak odnosi.

Član 38. (Vođenje službene evidencije)

- (1) MLJPI vodi službenu evidenciju o osobama koje ostvaruju pravo na obrazovanje u skladu sa ovim Pravilnikom.
- (2) MLJPI izdaje, na osnovu člana 162. Zakona o upravnom postupku BiH, potvrde o činjenicama o kojima ovo Ministarstvo vodi službenu evidenciju.

Član 39. (Finansiranje)

Iz Budžeta Institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH, ili putem drugih finansijskih sredstava kojima se pomaže rad MLJPI, finansira se:

- a) Iznos naknade za članove komisije propisan članom 13. i 24. ovoga Pravilnika;
- b) Iznos naknade za održavanje dopunske nastave propisan članom 16. ovoga Pravilnika;
- c) Troškovi usluga prevodioca iz člana 15. stav (2) i (3), člana 25. stav (3) i člana 26. stav (4) ovoga Pravilnika;
- d) Troškovi prijevoza učenika, besplatnih udžbenika i užina propisani članom 30. ovoga Pravilnika;
- e) Kursevi učenja jezika propisani članom 35. i 36. ovoga Pravilnika.

Član 40.
(Povoljniji tretman)

Republika Srpska, Federacija BiH, kantoni i Brčko Distrikt BiH mogu pružiti povoljniji tretman osobama iz člana 4. ovog Pravilnika prilikom ostvarivanja prava na obrazovanje, a koje imaju prebivalište ili boravište na njihovoj teritoriji nezavisno od ovog Pravilnika, ukoliko se povoljniji tretman pruža i državljanima BiH.

Član 41.
(Tumačenje Pravilnika)

Za tumačenje odredaba ovog Pravilnika nadležno je MLJPI.

Član 42.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog (8) dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 01-50-3001/08
4. augusta 2008. godine
Sarajevo

Ministar
dr. **Safet Halilović**, s. r.
